

ØU – Renter, tilskud, udligning og skatter

Den samlede budgetramme for 2023 kan opgøres som følger:

Tabel 1 – Samlet budgetramme

Samlede udgifter i 1.000 kr.	Budget 2023	Overslag 2024	Overslag 2025	Overslag 2026
Renteindtægter	-9.000	-9.000	-9.000	-9.000
Investerings- og placeringsforeninger	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Renteudgifter	10.686	10.811	10.148	10.225
Indskud i pengeinstitutter m.v.	1.300	1.300	1.300	1.300
KommuneKredit	9.286	9.411	8.748	8.825
Pengeinstitutter	100	100	100	100
Kurstab- og gevinster	-742	-698	-654	-609
Garantiprovision	-742	-698	-654	-609
Tilskud, udligning samt moms	-529.089	-559.363	-597.601	-622.470
Udligning og generelle tilskud	-448.634	-477.220	-513.726	-536.756
Udligning og tilskud vedrørende udlændinge	6.864	7.311	7.760	8.170
Kommunale bidrag til regionerne	5.454	5.671	5.909	6.148
Særlige tilskud	-92.774	-95.125	-97.544	-100.034
Skatter	-2.789.147	-2.900.572	-3.004.243	-3.104.748
Kommunal indkomstskat	-2.392.134	-2.477.457	-2.569.594	-2.674.227
Selskabsskat	-26.226	-27.201	-24.481	-24.114
Kommunens andel af skat af dødsboer	-207	0	0	0
Grundskyld	-364.364	-389.530	-403.611	-399.673
Dækningsafgift	-6.216	-6.384	-6.557	-6.734
I alt	-3.317.292	-3.458.822	-3.601.350	-3.726.602

Renteindtægter

Investerings- og placeringsforeninger

Kontoen indeholder renter og udbytte fra midler placeret i investerings- og placeringsforeninger. Ved udgangen af 2022 er der placeret 332,9 mio. kr. og der er budgetlagt med en årlig indtægt på 8 mio. kr. Beløbet er beregnet ud fra et årligt afkast på 2,4 pct., som er det gennemsnitlige årlige afkast set over en periode på 5 år.

Andre langfristede udlån og tilgodehavender

Renteindtægter af kommunens tilgodehavender vedrørende lån til betaling af ejendomsskat. Budgettet er afsat efter tidligere års indtægt.

Renteudgifter

Indskud i pengeinstitutter

Der er i 2023 – 2026 årligt afsat 1,3 mio. kr. til renteudgifter på kassekredit. Kommunen har kontrakt med Danske Bank om at varetage kommunens bankforretninger. I aftalen med Danske Bank betaler kommunen NIB + 0,45 pct. – dog minimum 0,35% i årlig rente ved anvendelse af kassekredit. Renteudgiften er beregnet ud fra denne rente og et forventet gennemsnitligt træk på kassen.

KommuneKredit

Som udgangspunkt optages lånene som variable lån i KommuneKredit. Til budgetlægning af de fremtidige renteudgifter på variable lån, er anvendt følgende forventede rentesatser:

2023	2024	2025	2026
0,75	1,00	1,25	1,50

For at afdække risikoen ved en rentestigning, er en del af gælden omlagt til fast rente via renteswaps og almindelige fastforrentede lån. Primo 2023 er ca. 275,3 mio. kr. svarende til 56% af gælden optaget i fast rente, eller konverteret til fast rente via renteswap.

Kurstab og – gevinster m.v.

Garantiprovision

Ved garantier til forsyningsselskaber opkræves en provision på markedsvilkår ud fra en individuel vurdering. Garantiprovision vil blive justeret i takt med der gives nye garantier og markedet ændres.

Tilskud og udligning

Udligning og generelle tilskud

Her registreres tilskud og bidrag vedrørende kommunal udligning, det generelle statstilskud, herunder en andel, der er betinget og udligning af selskabsskat. Det betingede balancetilskud i 2023 udgør i alt 4 mia. kr. for kommunerne under et, og består af 3 mia. kr. vedrørende servicerammen, og 1 mia. kr. vedr. anlægsrammen. For såvel drift- som og anlægsrammen gælder at sanktionen kan træde i kraft, såfremt kommunerne ikke overholder de i økonomaftalen fastsatte rammer i de vedtagne budgetter.

Sanktionstruslen på driftsrammen kan endvidere blive effektueret, såfremt rammen ikke overholdes i regnskab 2023.

Den kommunale udligning udgør 160,2 mio. kr. i 2023:

Hovedområde (1.000 kr.)	Nettoudgifter 2023
Kommunal udligning	160.224
Udligning af beskatningsgrundlaget	93.025
Overudligning	2.308
Udligning af udgiftsbehov	76.735
Særlig kompensation	-11.844

Den kommunale udligning består af udligning af beskatningsgrundlaget samt udligning af udgiftsbehovet, overudligning samt en særlig kompensationsordning.

Udligning af beskatningsgrundlaget

Som en del af udligningsreformen sker der nu en separat udligning af beskatningsgrundlaget. Beskatningsgrundlaget udgøres af summen af provenuet af indkomstskat og grundskyld. Kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet skal betale et bidrag på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Dermed skal Frederikssund Kommune i 2023 betale 93 mio. kr. i udligning af beskatningsgrundlaget. I tabellen nedenfor er Frederikssund Kommunes beskatningsgrundlag sammenholdt med landsgennemsnittet.

Beskatningsgrundlag (1.000 kr.)	2023
Frederikssund Kommune	-2.758.230
Beregnete skatteindtægter (1.000 kr.)	-2.758.230
Skatteindtægter pr. borger	-59.675
Hele landet	-318.088.732
Beregnete skatteindtægter (1.000 kr.)	-318.035.050
Skatteindtægter pr. borger	-53.683
Frederikssunds andel af landsgns. (pct.)	111,16

Kommunes samlede skatteindtægt pr. indbygger udgør 111,16 pct. af det landsgennemsnitlige niveau. Idet den beregnede skatteindtægt er over det landsgennemsnitlige niveau, udlignes Frederikssund Kommune med 75 pct. af forskellen mellem de beregnede skatteindtægter pr. indbygger og det landsgennemsnitlige

niveau. Der skal ikke bidrages yderligere, idet den beregnede skatteindtægt ikke udgør mere end 125 pct. af det landsgennemsnitlige niveau.

Udligning af udgiftsbehov

Som en del af udligningsreformen sker der nu en separat udligning af udgiftsbehovet. Kommuner med et udgiftsbehov under landsgennemsnittet betaler et bidrag på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet.

Dermed skal Frederikssund Kommune i 2023 betale 76,7 mio. kr. i udligning af udgiftsbehovet. En kommunes udgiftsbehov opgøres ud fra befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen. Det demografiske og socioøkonomiske udgiftsbehov sammenvejes til et samlet udgiftsbehov for kommunen.

Den demografiske udgiftsbehovsopgørelse vægter 67 pct. og den socioøkonomiske 33 pct.

I tabellen nedenfor er det samlede udgiftsbehov opdelt på hhv. det socioøkonomiske og aldersbestemte udgiftsbehov – både for Frederikssund Kommune og for hele landet.

1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Frederikssund Kommune	3.183.101	3.257.474	3.361.000	3.463.695
Socioøkonomisk udgiftsbehov (1.000 kr.)	967.168	966.357	968.590	971.886
Aldersbestemt udgiftsbehov (1.000 kr.)	2.215.933	2.291.117	2.392.410	2.491.809
Socioøkonomisk udgiftsbehov pr. indbygger	20.925	20.692	20.481	20.322
Aldersbestemt udgiftsbehov pr. indbygger	47.942	49.058	50.587	52.104
Samlet udgiftsbehov pr. indbygger	68.867	69.750	71.068	72.427
Hele landet	416.897.525	422.915.744	432.822.974	442.733.667
Socioøkonomisk udgiftsbehov (1.000 kr.)	138.150.197	138.034.302	138.353.259	138.824.117
Aldersbestemt udgiftsbehov (1.000 kr.)	278.747.327	284.881.442	294.469.715	303.909.551
Socioøkonomisk udgiftsbehov pr. indbygger	23.319	23.319	23.319	23.319
Aldersbestemt udgiftsbehov pr. indbygger	47.051	48.127	49.632	51.049
Samlet udgiftsbehov pr. indbygger	70.370	71.446	72.951	74.368
Forskel – udgiftsbehov pr. indbygger	-1.503	-1.696	-1.883	-1.941
Socioøkonomisk udgiftsbehov pr. indbygger	-2.394	-2.627	-2.838	-2.997
Aldersbestemt udgiftsbehov pr. indbygger	891	931	955	1.055

Frederikssund Kommune har et samlet udgiftsbehov på 3,183 mia. kr. i 2023 stigende til 3,464 mia. kr. i 2026. Samlet set en stigning på 8,1 pct. fra 2023 til 2026.

Stigningen i udgiftsbehovet må alt andet lige forventes at presse udgiftsbudgetterne. Stigningen i det samlede udgiftsbehov skyldes primært en stigning i det aldersbestemte udgiftsbehov.

Det er forskellen mellem landsgennemsnittets udgiftsbehov og kommunens udgiftsbehov, der er afgørende for hvorvidt kommunen modtager eller bidrager med midler igennem udligningen af udgiftsbehovet – og med hvor meget. Til trods for at Frederikssund Kommunes udgiftsbehov stiger fra 2023 til 2026, stiger Frederikssunds bidrag til udligning af udgiftsbehovet, hvilket skyldes at landsgennemsnittet stiger mere end Frederikssund.

Stigningen i udgiftsbehovet skyldes primært en stigning i det aldersbestemte udgiftsbehov.

Hvis man ser på det socioøkonomiske udgiftsbehov pr. indbygger opleves dog et fald på 3 pct. i perioden, mens der for det aldersbestemte udgiftsbehov pr. indbygger opleves en stigning på 8 pct.

Samlet set har Frederikssund kommune et udgiftsbehov på 68.867 kr. pr. borger i 2023, mens landsgennemsnittet udgør 70.370 kr. pr. borger.

Frederikssunds udgiftsbehov stiger med 3.560 kr. pr. borger til 72.427 kr. i 2026, mens landsgennemsnittet stiger med 3.998 kr. pr. borger til 74.368 kr. i 2026.

Det er forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og det landsgennemsnitlige niveau der er afgørende, da dette afgør hvorvidt kommunen modtager eller bidrager med midler igennem udligningen af udgiftsbehovet.

Særlig kompensation

Med udligningsreformen blev der fastlagt en særlig kompensation til de kommuner som oplever et byrdefordelmæssigt tab som følge af udligningsreformen. Der er tale om en særlig kompensation for tab på baggrund heraf og Frederikssund Kommune bliver i den forbindelse kompenseret 11,8 mio. kr. i hvert af årene i perioden 2023-2026.

Udligning og tilskud vedrørende udlændinge

Udligningen vedr. udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning til udlændinge.

Idet kommunerne finansierer ordningen under ét og idet kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere skal yde et bidrag til ordningen skal Frederikssund Kommune betale 6,9 mio. kr. i 2023.

Kommunalt udviklingsbidrag

Det kommunale udviklingsbidrag er med til at finansiere den regionale udvikling (kollektiv trafik, miljøområdet mm.). Det kommunale udviklingsbidrag udgør 118 kr. pr. indbygger fra 2023, hvorfor Frederikssund Kommune skal betale et kommunalt udviklingsbidrag på 5,5 mio. kr. i 2023.

Særlige tilskud

Særlige tilskud (1.000 kr.)	Nettoudgifter 2023
Særlige tilskud	-92.774
Finansieringstilskud	-11.700
Tilskud bedre kvalitet dagtilbud	-4.128
Tilskud bekæmpelse af ensomhed	-996
Tilskud generelt løft ældreplejen	-7.478
Tilskud og bidrag til udsatte hovedstadskommuner	-47.964
Tilskud styrket kvalitet ældreplejen	-10.020
Tilskud til værdig ældrepleje	-10.488

Finansieringstilskud

Udligningsreformen betyder, at finansieringstilskuddet gøres permanent. I 2023 modtager Frederikssund Kommune 11,7 mio. kr. i finansieringstilskud. Tilskuddet opdateres med udviklingen i kommunens befolkningsandel.

Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud

Siden 2013 er der afsat midler til bedre normeringer i dagtilbud. Tilskuddet er fordelt efter den enkelte kommunes andel af det skønnede antal 0-5-årige børn. Frederikssund Kommune modtager 4,1 mio. kr. i 2023 til bedre normeringer i dagtilbud. Midlerne er ikke øremærket dagtilbud og kan reelt anvendes andet sted.

Tilskud til bekæmpelse af ensomhed

Siden 2019 er der afsat midler til at understøtte kommunernes arbejde med at opspore ensomme ældre og bekæmpe ensomhed, tab af livsmod, sorg og selvmord blandt ældre borger, herunder med inddragelse af civilsamfundet. Tilskuddet for kommunen i 2023 udgør 1 mio. kr. og er fordelt efter den demografiske fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet for 2023.

Tilskud til et generelt løft af ældreplejen

Tilskuddet til et generelt løft af ældreplejen gives i forlængelse af frit valg af ældreboliger og leverandør af personlig- og praktisk hjælp. Tilskudspuljen fordeles til kommunerne efter en demografisk fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. I 2023 modtager kommunen 7,5 mio. kr. Midlerne er ikke øremærket ældreplejen og kan reelt anvendes andet sted.

Tilskud og bidrag til udsatte hovedstadskommuner

Den tidligere hovedstadspulje er med udligningsreformen erstattet af et tilskud til udsatte hovedstadskommuner. Tilskuddet fordeles mellem de tilskudsberettigede hovedstadskommuner efter indbyggertal med en faktor fastsat for hver kommune. Faktoren afspejler hvor mange af de fastsatte kriterier kommunen opfylder. Samtlige kommuner i hovedstadsområdet bidrager desuden med 0,04 pct. af kommunens beskatningsgrundlag for 2022. Frederikssund Kommune modtager netto 48,0 mio. kr. i 2023 i hovedstadstilskud.

Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen

Der gives et statslig tilskud til kommunerne til styrkelse af kvaliteten i ældreplejen. Tilskuddet fordeles ligeledes efter en demografisk nøgle på ældreområdet, og Frederikssund kommunes andel udgør 10,0 mio. kr. i 2023. Midlerne er ikke øremærket ældreplejen og kan reelt anvendes andet sted.

Tilskud til værdig ældrepleje

I finansloven for 2016 blev der afsat 1.000 mio. kr. årligt fra 2016 og frem til en værdig ældrepleje med henblik på, at ældre borgere får en værdig pleje og omsorg. Midlerne er i årene 2016 til 2019 udmøntet som en statslig pulje under Sundheds- og Ældreministeriet og fordelt efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet. Fra 2020 er de afsatte midler omlagt til særtilskud, hvor de tildeles som et generelt tilskud. For 2023 udgør tilskuddet til kommunen 10,5 mio. kr. Tilskuddet fordeles efter en demografisk nøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet.

Skatter

Kommunal indkomstskat

Frederikssund Kommune har valgt at anvende det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2023 på 9,729 mia. kr. Ved en skatteprocent på 25,9 medfører dette et provenu på 2,4 mia. kr. i 2023. Der blev også valgt statsgaranti i perioden 2009-2022, mens der blev selvbudgetteret i 2007 og 2008.

Skrå skatteloft

Det skrå skatteloft er en overgrænse for marginals kattens størrelse.

Kommunen skal medfinansiere det skrå skatteloft, hvis kommunen opfylder to betingelser. Dels skal kommunen tidligere have sat eller sætte udskrivningsprocenten op i forhold til niveauet i 2007, dels skal udskrivningsprocenten overstige grænsen på den aktuelle medfinansieringsgrænse på 24,95 pct. Begge de nævnte betingelser skal være opfyldt samtidig for, at en kommune kan blive omfattet af medfinansieringen af det skrå skatteloft.

Idet Byrådet valgte at hæve indkomstskatten fra 25,3 pct. til 25,8 pct. i forbindelse med vedtagelsen af budget 2019, skal Frederikssund Kommune afregne 1,7 mio. kr. i 2023, 1,8 mio. kr. i 2024 og i 2025 og 1,9 mio. kr. i 2026, som bidrag til finansieringen af det skrå skatteloft.

Beløbet afregnes med et års forsinkelse, således at tilbagebetalingen for 2022 falder i 2023 og så fremdeles.

Indkomstskat af dødsboer

Der forventes en indtægt på 0,2 mio. kr. i 2023. Der er en del usikkerhed forbundet med indtægtsskatten fra dødsboer, da niveauet kan svinge betydeligt fra år til år. Frederikssund kommune budgetlægger efter KL's skøn, hvorfor der kun budgetlægges med indtægten i 2023.

Selskabsskat

Selskabsskat er den kommunale andel af selskaber, der er hjemhørende eller har filial i kommunen. Det budgetlagte beløb i 2023 er endeligt, og vedrører det faktiske regnskabsresultat for 2020.

I 2024 forventes Frederikssund Kommune, at modtage 27,2 mio. kr. i selskabsskat svarende til tidligere skøn.

KL har i deres forudsætninger lagt en forventning om færre selskabsskatter i 2025 og 2026, hvorfor de i deres skøn har lagt en reducere på 18,8 pct. fra 2024 til 2025 og på 2,8 pct. fra 2025 til 2026.

Idet der allerede var indarbejdet en forventning om lavere selskabsskat i budgettet end landsgennemsnittet, er der kun lagt en reducere på 10 pct. i 2025 i forhold til 2024 og på 1,5 pct. i 2026 i forhold til 2025.

Faldet i selskabsskatterne i 2025 og 2026 skal ses i sammenhæng med en forventning om afdæmpet økonomisk aktivitet i 2022 og 2023, som alt andet lige vil påvirke niveauet for selskabsskatterne tre år efter.

Grundskyld

Det er lovmæssigt fastsat at grundskyldspromillen skal være mindst 16 og maksimalt 34 promille. I Frederikssund Kommune er grundskyldspromillen fastsat til 32,5. Der er begrænsning på, hvor meget beregningsgrundlaget for grundskylden må stige hvert år. Stigningen kan ikke være større end den såkaldte reguleringsprocent. Denne fastsættes årligt, og kan højst udgøre 2,8 pct. (mod de tidligere 7 pct.). Skat på fast ejendom er ikke omfattet af den tilbudte statsgaranti, men budgetlægges derimod med udgangspunkt i de aktuelle skattepligtige grundværdier samt skøn over tilgangen af nye boliger. Med udgangspunkt i en uændret grundskyldspromille på 32,5 forventes en samlet indtægt på 357,3 mio. kr. i 2023.

Anden skat på fast ejendom

Dækningsafgift er en ejendomsskat, som pålægges dels offentlige ejendomme og dels private forretnings ejendomme som bidrag til dækning af de udgifter, som ejendommene påfører kommunen. Med udgangspunkt i en uændret dækningsafgiftspromille på 15 for offentlige ejendomme forventes der en samlet indtægt på 6,2 mio. kr. i 2023.

